

chrząszcz

'bille'

..... POLSK

Polsk tilhører den slaviske språkfamilien og er i slekt med blant annet russisk, slovakisk og ukrainsk. På grunn av sin omfattende grammatikk og mange hvislelyder i uttalen, regnes polsk som et temmelig vanskelig språk å lære. Men det er likevel fullt mulig å lære det på Universitetet i Oslo! Til tross for typiske konsonantklynger som for eksempel i ordet **chrząszcz**, er polsk et fonetisk språk - «alt leses som det skrives» og følger faste regler:

ch - uttales alltid som h

rz som står etter ch tilsvarer den norske sj-lyden

ą - tilsvarer «on» i det franske ordet *bonjour*

sz - er alltid sj

cz - er alltid tsj

Altså lyder *chrząszcz* som «hsjonsjtsj».

Ikke så verst, eller?

W Szczebrzeszynie
chrząszcz brzmi w
trzcinie

er en polsk frase som du kan brekke tunga på. Den er faktisk en del av et kjent polsk barnedikt om en bille (som heter *chrząszcz* på polsk) som brummer i sivet.

CHRZĄSZCZ

W Szczebrzeszynie chrząszcz brzmi w trzcinie

I Szczebrzeszyn z tego słynie.

Wół go pyta: – Panie chrząszczu,
Po co pan tak brzęczy w gąszczu?

I Szczebrzeszyn surrer en bille i sivet
Og det er Szczebrzeszyn kjent for.
Oksen spør den: – Herr Bille,
Hva knirker du for i krattet?

Jan Brzechwa (1898–1966)

Neste trinn i å lære seg polsk – etter uttalen – er å knekke koden med syv kasus, det vil si bøyningsformer som gjelder for substantiv, pronomen, adjektiv og tallord.

Formene er avhengig av ordets kjønn og tall, og hvilken funksjon ordet har i setningen.

Så ordet *chrząszcz* ser slik ut kun i sin hovedform i entall i en av kasusene, nominativ, men det får forskjellige endelser ellers.

1. Nominativ:

To jest chrząszcz.

Dette er en bille.

2. Genitiv:

Nie widzę chrząszcza.

Jeg ser ikke en bille.

3. Dativ:

Pomagam chrząszczowi.

Jeg hjelper en bille.

4. Akkusativ:

Widzę chrząszcza.

Jeg ser en bille.

5. Instrumentalis:

Plakat z chrząszczem.

En plakat med en bille.

6. Lokativ:

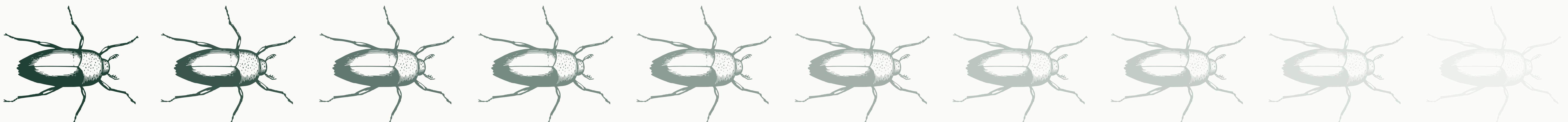
Informaja o chrząszczu.

Informasjon om en bille.

7. Vokativ:

Ty wstrętny chrząszczu!

Din ekle bille!

Knut Andreas Grimstad og
Katarzyna Kozak-Opsahl, Institutt for
litteratur, områdestudier og europeiske språk, UiO

Ordfestivalen

UNIVERSITETET
I OSLO

Design: Runhild Seim, Kristin Bech